

Days
Empowering people

Narcizam u poduzetništvu

Robert Torre

Psihijatar i stalni kolumnist tjednika
Globus

Korporativni narcizam

Psihološka testiranja ukazala su na **značajno veći postotak osoba s narcističkim crtama među uspješnim korporativnim elitama** u odnosu na ostatak pučanstva.

Obilježja narcističkih poduzetnika

- inteligentni, lukavi, šarmantni, obrazovani, ekstrovertirani, socijalno prodorni, zabavni i zavodljivi
- dodvorni prema nadređenima, osorni prema podređenima
- gladni akcije, beskompromisni, beskrupulozni, hrabri
- dobro funkcioniraju u ozračju kroničnog stresa
- obuzeti karijernim napredovanjem i samopromocijom (tzv. „prirođeni elitizam“)
- sklonost narcističkim simbolima moći i važnosti (tzv. „privilegijama“)
- visoka socijalna, a niska emocionalna inteligencija
- manjak suosjećanja i savjesti, pa vođeni lukavim pragmatizmom lakše postaju moralno beskrupulozni

Osnovni predatorski koraci karijernog uspona narcističkog poduzetnika

- procjena koristi
- zadobivanje povjerenja
- potom manipulacija i iskorištavanje žrtve
- i na kraju odbacivanje žrtve

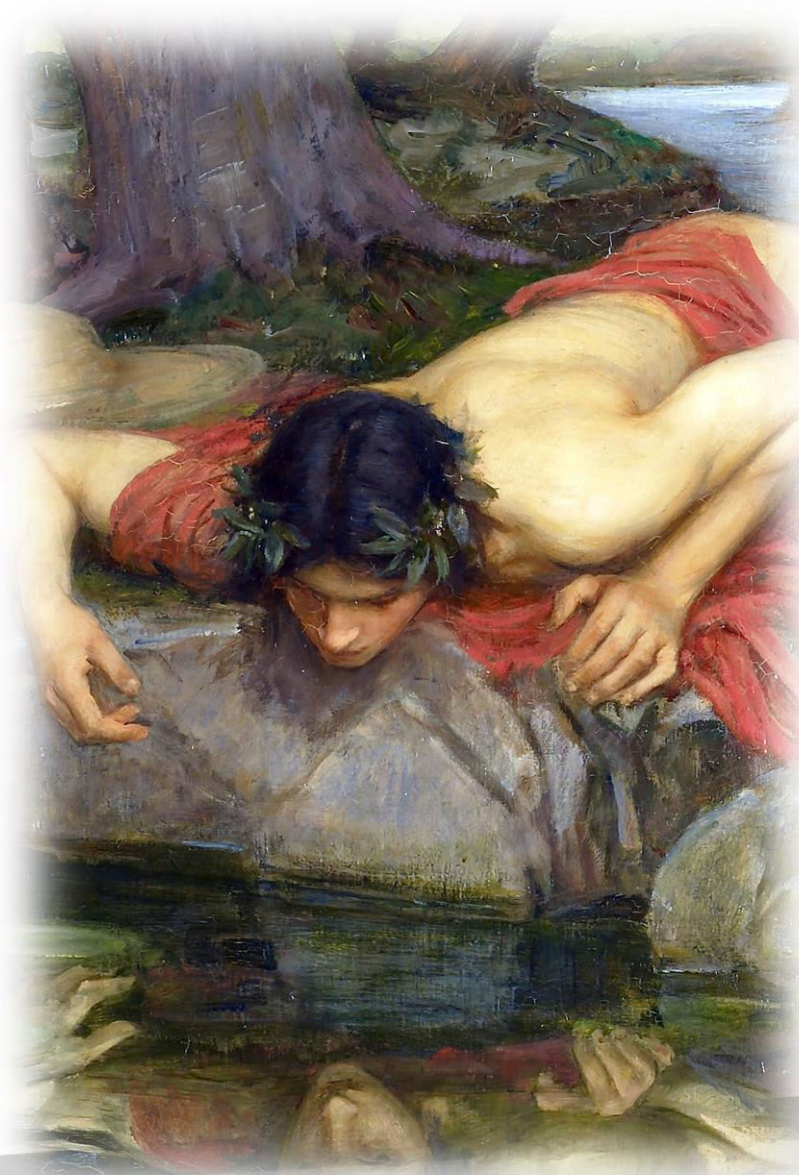
Narcistička piramida moći

- mini-kult sastavljen od mreže lojalnih pijuna-poslušnika
- uz eliminaciju suparnika i neiskoristivih poslušnika
- kadrovanje je pretpostavljeno radu
- kreiranje toksične radne atmosfere i okružja

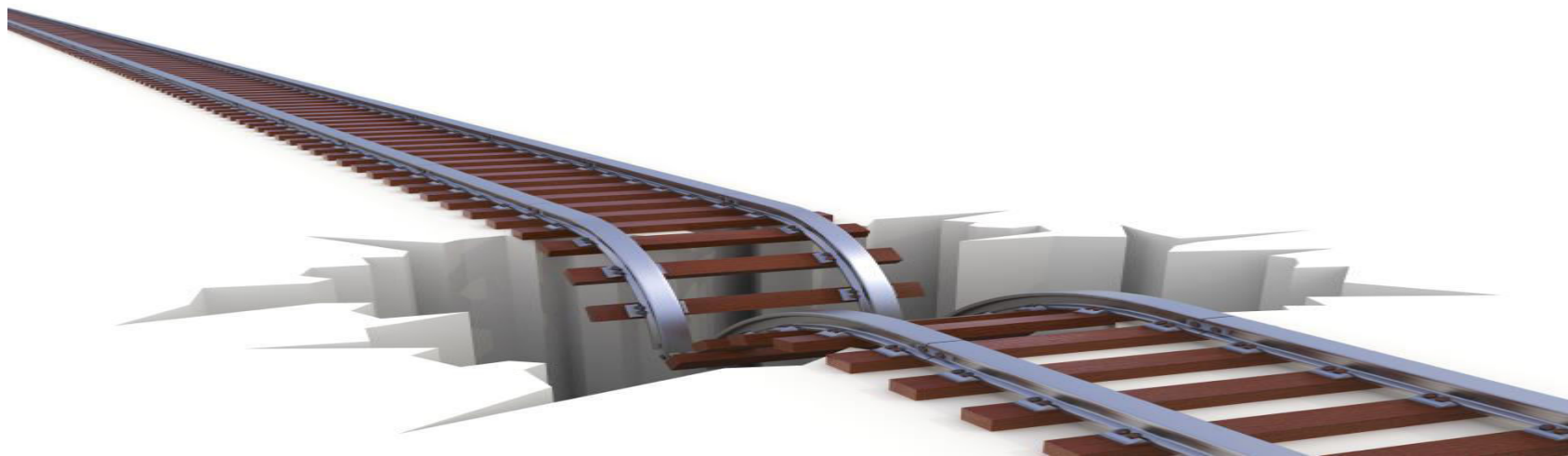
Konfabulirani narcistički mit

- službeni idealizirani prenapuhani narativ poduzeća (tzv. „narcistička fikcija“)
- koji veliča njihov lik i djelo, njihovu „narcističku masku“
- širi pozitivnu dezinformacija o sebi, a negativnu o drugima

Kraj iluzije i narcistički slom

- bezgranično sebeljubni i vlastohlepni, pa biraju one koji im podilaze - poslušne i podobne, a ne stručne i sposobne
- zaposlenici su time antagonizirani, međusobno slomljeni u suprotstavljenim podsystemima (otjerani dobivaju otkaze, daju otkaze, pregorijevaju i poboljevaju ili poslušno „pozitivno razmišljaju“)
- produktivnost poduzeća pada, kolektiv je paraliziran, apatičan i umrtvljen (atmosfera nelagode, nepovjerenja, bespomoćnosti i straha)

Kako prepoznati ovakva ponašanja – primjena u HR-u

- u **selekciji kandidata** za zapošljavanje – od početničkih do menadžerskih pozicija + primjena psihologijskih testova
- u **intervjuima** – prepoznati narcisoidno ponašanje
- u odabiru zaposlenika u **talent poolove** – koja ponašanja i karakteristike prepoznajemo kao poželjne
- kod **menadžera koji imaju poteškoća u vođenju tima** – kakav stil rukovođenja toleriramo: *profit vs. odnos prema zaposlenicima*
- **organizacijska kultura** – što podržava, kakva ponašanja i sustav vrijednosti
- u **odabiru nasljednika** (sukcesora) – omjer ambicije, proaktivnosti i sposobnosti
- pri procjeni zaposlenika za **promaknuća**
- u **edukacijama i coachingu** – trener zaposlenika se bavi pogrešno identificiranim ponašanjima
- **grupna dinamika** – negativan domino efekt jednog narcisoidnog zaposlenika na ostale
- na sastancima s **klijentima, partnerima**